

VERSLAG

over de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky betreffende het begrotingsjaar 2010, vergezeld van de antwoorden van de gemeenschappelijke onderneming

(2011/C 368/02)

INLEIDING

1. De gemeenschappelijke onderneming Clean Sky, gevestigd te Brussel, werd in december 2007 ⁽¹⁾ opgericht voor een periode van tien jaar.
2. De gemeenschappelijke onderneming Clean Sky heeft tot doel in de Europese Unie de ontwikkeling, validering en demonstratie van schone luchtvaarttechnologieën te versnellen, zodat ze zo spoedig mogelijk kunnen worden ingevoerd ⁽²⁾. De door de gemeenschappelijke onderneming gecoördineerde onderzoeksactiviteiten zijn verdeeld over zes technologische terreinen of „demonstratiemodellen van geïntegreerde technologie” (ITD's).
3. De oprichtende leden van de gemeenschappelijke onderneming zijn de Europese Unie, vertegenwoordigd door de Commissie, en industriële partners als leiders van de ITD's, tezamen met de geassocieerde leden van de ITD's.
4. De maximale EU-bijdrage aan de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky ter dekking van de lopende kosten en onderzoeksactiviteiten bedraagt 800 miljoen euro en komt ten laste van de kredieten van het zevende kaderprogramma voor onderzoek ⁽³⁾. Andere leden van de gemeenschappelijke onderneming moeten een bijdrage in de middelen leveren die ten minste gelijk is aan die van de EU, inclusief middelen in natura.
5. De gemeenschappelijke begon autonoom te werken op 16 november 2009.

BETROUWBAARHEIDSVERKLARING

6. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 287, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie controleerde de Rekenkamer de jaarrekening ⁽⁴⁾ van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky, die bestaat uit de

„financiële staten” ⁽⁵⁾ en de „verslagen over de uitvoering van de begroting” ⁽⁶⁾ betreffende het per 31 december 2010 afgesloten begrotingsjaar, alsmede de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening.

7. Deze betrouwbaarheidsverklaring is krachtens artikel 185, lid 2, van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad ⁽⁷⁾ aan het Europees Parlement en aan de Raad gericht.

De verantwoordelijkheid van de directeur

8. Als ordonnateur voert de directeur de begroting aan de ontvangsten- en uitgavenzijde uit overeenkomstig de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming, onder zijn eigen verantwoordelijkheid en binnen de grens van de toegekende kredieten ⁽⁸⁾. De directeur is verantwoordelijk voor het opzetten ⁽⁹⁾ van de organisatorische structuur en van de systemen en procedures voor beheer en interne controle die van belang zijn om definitieve rekeningen ⁽¹⁰⁾ te kunnen opstellen die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten en om te verzekeren dat de onderliggende verrichtingen bij deze rekeningen wettig en regelmatig zijn.

De verantwoordelijkheid van de Rekenkamer

9. De Rekenkamer heeft de verantwoordelijkheid om op basis van haar controle een verklaring af te geven over de betrouwbaarheid van de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening.

10. De Rekenkamer heeft haar controle uitgevoerd overeenkomstig de internationale controlestandaarden en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en ISSAI ⁽¹¹⁾. Volgens die standaarden moet de Rekenkamer voldoen aan ethische voorschriften en de controle zodanig plannen en uitvoeren dat redelijke zekerheid wordt verkregen dat de rekeningen geen afwijkingen van materieel belang bevatten en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 71/2008 van de Raad van 20 december 2007 betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky (PB L 30 van 4.2.2008, blz. 1).

⁽²⁾ Ter informatie geeft de *bijlage* een overzicht van de bevoegdheden, activiteiten en beschikbare middelen van de gemeenschappelijke onderneming.

⁽³⁾ Het zevende kaderprogramma, vastgesteld bij Besluit nr. 1982/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad, brengt alle onderzoeksgelateerde EU-initiatieven samen onder één dak en speelt een essentiële rol bij de verwezenlijking van de doelstellingen voor groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid. Het is tevens een hoeksteen van de Europese onderzoeksruimte.

⁽⁴⁾ Bij deze rekening is een verslag gevoegd over het budgetair en financieel beheer tijdens het jaar, dat onder meer de uitvoeringsgraad van de kredieten vermeldt en beknopte informatie geeft over de kredietoverschrijvingen tussen de verschillende begrotingsonderdelen.

⁽⁵⁾ De financiële staten omvatten de balans en de economische resultatenrekening, de tabel van de kasstromen, de staat van de veranderingen in de netto activa en de bijlage bij de financiële staten met een beschrijving van de voornaamste grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

⁽⁶⁾ De verslagen over de begrotingsuitvoering omvatten ook de resultatenrekening van de begrotingsuitvoering en de bijlage daarbij.

⁽⁷⁾ PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

⁽⁸⁾ Artikel 33 van Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002 van de Commissie (PB L 357 van 31.12.2002, blz. 72).

⁽⁹⁾ Artikel 38 van Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ De regels inzake de rekening en verantwoording en de boekhouding van de EU-organen zijn vastgelegd in hoofdstuk 1 van titel VII van Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002, zoals laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG, Euratom) nr. 652/2008 (PB L 181 van 10.7.2008, blz. 23), en zijn als zodanig opgenomen in de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming.

⁽¹¹⁾ Internationale Federatie van Accountants (IFAC) en Internationale Standaarden van Hoge Controle instanties (ISSAI).

11. De controle van de Rekenkamer houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen daarbij. De keuze van de procedures, waaronder de beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang in de rekeningen of van onwettige of onregelmatige verrichtingen als gevolg van fraude of fouten, is afhankelijk van haar controloordeel. Bij deze risicobeoordelingen wordt gekeken naar de interne controle met betrekking tot de opstelling en presentatie van de rekeningen door de entiteit om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn. De controle van de Rekenkamer houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

12. De Rekenkamer is van oordeel dat de verkregen controle-informatie toereikend is en geschikt als grondslag voor de navolgende oordelen.

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

13. Naar het oordeel van de Rekenkamer geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming op alle materiële punten een getrouw beeld van haar financiële situatie per 31 december 2010 en van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig de bepalingen van haar financiële regeling.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

14. Naar het oordeel van de Rekenkamer zijn de onderliggende verrichtingen bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming betreffende het per 31 december 2010 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

15. De hiernavolgende opmerkingen in de paragrafen 16-25 doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

OPMERKINGEN OVER HET BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER

Begrotingsuitvoering

16. De opzet en presentatie van de begroting 2010 strookten niet met de voorschriften van de verordening van de Raad betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke onderneming, noch met haar financiële regeling⁽¹²⁾.

17. De definitieve begroting omvatte een bedrag van 168 miljoen euro aan vastleggingskredieten en van 129 miljoen euro aan betalingskredieten. Terwijl de bestedingsgraad voor vastleggingskredieten op 96 % uitkwam, bedroeg deze voor betalingskredieten slechts 58 %. Dit weerspiegelt de ernstige

⁽¹²⁾ De begroting werd niet gepresenteerd als één enkel document maar als onderdeel van het jaarlijkse uitvoeringsplan, en bevatte niet alle vereiste elementen (bijvoorbeeld de lijst van het aantal ambten).

vertragingen bij de uitvoering van de activiteiten, afgezet tegen het oorspronkelijke plan⁽¹³⁾. De lage graad van de begrotingsuitvoering wordt ook weerspiegeld in het kassaldo, dat aan het eind van het jaar 53 miljoen euro beliep (41 % van de beschikbare betalingskredieten in 2010).

Internecontrolesystemen

18. De gemeenschappelijke onderneming heeft haar systemen voor interne controle en financiële informatie in 2010 nog niet volledig in gebruik genomen. Met name moet nog verder worden gewerkt aan de procedures voor controles vooraf, die worden toegepast voor de validering van kostendeclaraties. Dit zijn belangrijke elementen in het internecontrolesysteem van de gemeenschappelijke onderneming.

19. De Rekenkamer stelde vast dat in de gevallen waarin een lid of een partner verzuidde het vereiste controlecertificaat⁽¹⁴⁾ in te dienen, de gemeenschappelijke onderneming de kostendeclaraties terecht niet aanvaardde. In vier gevallen hield de gemeenschappelijke onderneming bij de validatie van de kostendeclaraties echter geen rekening met de in de controlecertificaten opgenomen uitzonderingen.

20. Een beperkte beoordeling van de IT-controles wees uit dat de gemeenschappelijke onderneming, gelet op haar omvang en taken, beschikt over een toereikende IT-organisatie en toereikende IT-praktijken, maar dat de formalisering van beleid en procedures op bepaalde terreinen evenwel achterloopt⁽¹⁵⁾.

21. De rekenplichtige van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky heeft de financiële en boekhoudsystemen (ABAC en SAP) gevalideerd. De onderliggende bedrijfsprocessen waaruit de financiële informatie voortkomt, werden niet gevalideerd, met name het systeem dat financiële informatie levert over de validering van kostendeclaraties.

22. In oktober 2010 heeft de gemeenschappelijke onderneming een uitgebreid strategisch plan voor de interne audit vastgesteld voor de periode 2010-2012. Opgemerkt zij echter dat enkele van de kernprocessen, zoals de validering vooraf van de kostendeclaraties, volgens planning in 2011 worden onderzocht en dat de controles achteraf – een essentiële controle die erop gericht is de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen te beoordelen – volgens planning pas in 2011 zullen aanvangen.

⁽¹³⁾ De geplande activiteiten voor 2008 en 2009 waren eind 2009 niet volledig uitgevoerd, hetgeen leidde tot terugvorderingen ten belope van 4,9 miljoen euro in 2010. Eind 2010 had de gemeenschappelijke onderneming de kostendeclaraties voor haar activiteiten van 2010 niet ontvangen. Deze worden na 1 maart 2011 door de begunstigden verzonden.

⁽¹⁴⁾ Kostendeclaraties dienen krachtens de beschrijving van de opdracht in de subsidieovereenkomsten vergezeld te gaan van een onafhankelijk verslag, afgegeven door een gecertificeerde auditor.

⁽¹⁵⁾ a) Onvolledige cyclus voor strategische IT-planning en toezicht, b) gebrek aan formeel veiligheidsbeleid en -regels, c) onvolledig IT-risicobeheer, en d) ontbreken van een formeel plan voor bedrijfscontinuïteit (BCP) en een volledig en getest rampherstelplan (DRP).

ANDERE AANGELEGENHEDEN***Bescherming van intellectuele eigendom***

23. Per ultimo 2010 had de gemeenschappelijke onderneming de interne procedures om toezicht te houden op de toepassing van de in de consortium- en subsidieovereenkomsten opgenomen bepalingen betreffende de bescherming, het gebruik en de verspreiding van onderzoekresultaten, nog niet voltooid.

De interne-auditfunctie en de dienst Interne audit van de Commissie

24. In haar voorgaande verslag wees de Rekenkamer op de noodzaak om de huidige bepaling in de statuten van de gemeenschappelijke onderneming betreffende de rol van de interne auditor van de Commissie te verduidelijken. Hoewel de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming nog

niet is gewijzigd om de bepaling ten aanzien van de bevoegdheden van de interne auditor van de Commissie erin op te nemen, hebben de Commissie en de gemeenschappelijke onderneming maatregelen getroffen om te waarborgen dat de respectieve operationele taken van de dienst Interne audit van de Commissie en de interne-auditfunctie van de gemeenschappelijke onderneming duidelijk zijn omschreven.

Geen gastheerschapsovereenkomst

25. Zoals eerder werd aangegeven door de Rekenkamer, dient krachtens de verordening van de Raad tot oprichting van de gemeenschappelijke onderneming een gastheerschapsovereenkomst te worden gesloten tussen de gemeenschappelijke onderneming en België betreffende kantoorruimte, de voorrechten en immuniteiten en andere ondersteunende maatregelen die door België worden verstrekt. Eind 2010 was een dergelijke overeenkomst echter nog niet gesloten.

Dit verslag werd door kamer IV onder voorzitterschap van de heer Igors LUDBORŽS, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 25 oktober 2011.

Voor de Rekenkamer

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

President

BIJLAGE

Gemeenschappelijke onderneming Clean Sky (Brussel)

Bevoegdheden en activiteiten

<p>Bevoegdheden van de Unie volgens het Verdrag</p> <p><i>(Uittreksels uit de artikelen 171 en 172 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie)</i></p>	<p>Besluit nr. 1982/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 betreffende het zevende kaderprogramma voorziet in een communautaire bijdrage voor de oprichting van publiek-private partnerschappen op lange termijn in de vorm van gezamenlijke technologie-initiatieven die zouden kunnen worden uitgevoerd via gemeenschappelijke ondernemingen in de zin van artikel 171 van het Verdrag.</p> <p>Verordening (EG) nr. 71/2008 van de Raad van 20 december 2007 betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky (PB L 30 van 4.2.2008, blz. 1).</p>
<p>Bevoegdheden van de gemeenschappelijke onderneming</p> <p><i>(Verordening (EG) nr. 71/2008 van de Raad)</i></p>	<p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> — De gemeenschappelijke onderneming Clean Sky draagt bij tot de uitvoering van het zevende kaderprogramma en in het bijzonder van thema 7, Vervoer (waaronder de luchtvaart) van het specifiek programma Samenwerking; — in de Europese Unie de ontwikkeling, validering en demonstratie van schone luchtvaarttechnologieën versnellen, zodat ze zo spoedig mogelijk kunnen worden ingevoerd; — zorgen voor een coherente uitvoering van Europees onderzoek gericht op milieuverbeteringen op het gebied van luchtvervoer; — een radicaal innovatief luchtvervoersysteem creëren door geavanceerde technologieën te integreren en full scale demonstratiemodellen te produceren, met als uiteindelijk doel de milieubelasting van het luchtvervoer te verminderen door op significante wijze de geluidshinder en de emissies te reduceren en het brandstofverbruik van vliegtuigen te verminderen; — de productie van nieuwe kennis en innovatie bespoedigen en sneller onderzoeksresultaten gebruiken om aan te tonen dat, in een volledig geïntegreerde systeem van systemen en in de juiste operationele omgeving, desbetreffende technieken werken, hetgeen tot een versterking van het industriële concurrentievermogen leidt. <p>Taken</p> <ul style="list-style-type: none"> — Bijeenbrengen van een spectrum aan ITD's, met de nadruk op innovatieve technologieën en de ontwikkeling van full scale demonstratiemodellen; — de werkzaamheden in het kader van de ITD's concentreren op cruciale resultaten die kunnen bijdragen tot het bereiken van de doelen van Europa op milieu- en concurrentiegebied; — versterken van het technologische verificatieproces zodat zaken die toekomstige marktpenetratie belemmeren, kunnen worden geïdentificeerd en weggenomen; — bundelen van gebruikerseisen zodat richting kan worden gegeven aan investeringen in onderzoek en ontwikkeling van werkbare en commercieel interessante oplossingen; — uitvoeren van de benodigde onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten, waar passend door subsidies toe te kennen naar aanleiding van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; — subsidies toekennen ter ondersteuning van onderzoek door haar leden en andere entiteiten die zijn geselecteerd na uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, overeenkomstig de door de raad van bestuur goedgekeurde open criteria; — publiceren van informatie over de projecten, met inbegrip van de naam van de begunstigden en de hoogte van de financiële bijdrage van de gemeenschappelijke onderneming Clear Sky per begunstigde; — waar nodig, zorgen voor de aanwezigheid van dienstverlenings- en leveringscontracten, door middel van openbare aanbestedingen;

	<ul style="list-style-type: none"> — mobiliseren van de benodigde publieke en particuliere fondsen; — als schakel fungeren tussen nationale en internationale activiteiten in het technische domein van de gemeenschappelijke onderneming, met name met de gemeenschappelijke onderneming SESAR; — informeren van de groep vertegenwoordigers van de nationale staten door middel van periodieke vergaderingen en daarbij ACARE betrekken; — juridische entiteiten die een subsidieovereenkomst hebben gesloten met de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky op de hoogte brengen van de mogelijkheden te lenen van de Europese Investeringsbank, met name van de in het kader van het zevende kaderprogramma opgezette risicodelende financieringsfaciliteit.
<p>Organisatie</p>	<p>1. Raad van bestuur</p> <p>De raad van bestuur is het bestuurslichaam van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky.</p> <p>2. Directeur</p> <p>De uitvoerend directeur is belast met het dagelijks beheer van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky en is de wettige vertegenwoordiger ervan. Hij is verantwoordelijk verschuldigd aan de raad van bestuur.</p> <p>3. Stuurgroepen ITD's</p> <p>De raad van bestuur stelt voor elk van de zes ITD's een stuurgroep in. De volgende ITD's worden vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> — smart-vliegtuig met vaste vleugels, — groen regiovliegtuig, — groen draaivleugelvliegtuig, — systemen voor groen luchtverkeer, — duurzame en groene motoren, — eco-Design. <p>Voor de gehele duur van Clean Sky zal een onafhankelijk technisch beoordelaar worden aangewezen.</p> <p>4. Groep vertegenwoordigers van nationale staten</p> <p>De groep vertegenwoordigers van nationale staten is samengesteld uit één vertegenwoordiger uit elke lidstaat en één uit elk met het zevende kaderprogramma geassocieerd land. De groep kiest een voorzitter onder haar leden.</p> <p>5. Algemeen forum</p> <p>Het algemeen forum is een overlegorgaan bij de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky. Het bestaat uit één vertegenwoordiger van</p> <ul style="list-style-type: none"> — elk lid van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky, — elke partner. <p>6. Wetenschappelijke en technologische adviesraad</p> <p>De wetenschappelijke en technologische adviesraad is een adviesorgaan voor de raad van bestuur. Deze bestaat uit topwetenschappers en -ingenieurs en richt zich op de wetenschappelijke en technische analyse van de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky, vanuit verschillende invalshoeken: milieu-impact; technologie en wetenschappelijke vooruitzichten; maatschappelijke aspecten; economie.</p> <p>7. Externe controle</p> <p>De Europese Rekenkamer.</p> <p>8. Kwijtingverlenende autoriteit</p> <p>Het Europees Parlement, op aanbeveling van de Raad.</p>

<p>In 2010 ter beschikking van de gemeenschappelijke onderneming gestelde middelen</p>	<p>Begroting</p> <p>168 553 053 euro</p> <p>Personeelsbestand per 31 december 2010</p> <p>24 posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (tijdelijke functionarissen en arbeidscontractanten), waarvan er 20 bezet waren.</p> <p>Andere dienstverbanden:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gedetacheerde nationale deskundigen: 0, — arbeidscontractanten: 3, — plaatselijke functionarissen: 0, — totaal aantal werknemers: 20, <p>waarvan er</p> <ul style="list-style-type: none"> — 8 uitvoerende taken, — 9 administratieve taken, en — 3 gemengde taken vervullen.
<p>Activiteiten en geleverde diensten in 2010</p>	<p>Smart-vliegtuig met vaste vleugels</p> <p>De aerodynamische definitie van het laminaire vleugelontwerp. De haalbaarheidsfase voor de integratie van de CROR-motor en de CROR-demonstratie-FTB, inclusief een numerieke simulatie en tests op de grond op kleine schaal, werd uitgevoerd. Aan de voorwaarden om het ontwerp en de productie van de HSDP-vliegtestonderdelen („High Speed Demonstrator Passive”) te starten, werd voldaan. De eerste laminaire vleugel (het bovenste vleugelpaneel) voor demonstratie op de grond werd met succes geproduceerd.</p> <p>Groen regiovliegtuig</p> <p>Op drie activiteitenterreinen — LWC, LNC en AEA — werden in 2010 belangrijke mijlpalen bereikt, waaronder een voorlopige definitie van het 3D-model van de vleugel met natuurlijke laminaire stroming, de architectuur van het concept van „volledig elektrische toestellen”, demonstratie van intelligente „Structural Health Monitoring” (SHM) op het schaalmodel van het vleugelpaneel, verbetering van de eigenschappen van composietmaterialen (positieve laboratoriumtests voor hagelinslag). Deze terreinen dragen bij tot de thans geplande vliegtest met een ATR-toestel.</p> <p>Groen draaivleugelvliegtuig</p> <p>(alleen belangrijkste punten ...) Het „active twist”-concept van Friendcopter werd onderzocht en beoordeeld. Er werden methoden ontwikkeld die nodig zijn voor de optimalisering van het rotorbladontwerp, de integratie van het bedieningssysteem, de verzending van sensorgegevens, en voor vermogensoverdracht en besturingsalgoritmen. Er werden definities opgesteld van zowel model- als windtunneltests. De lancering van de partneractiviteit voor de elektrische staartrotor, een grote mijlpaal voor GRC3, vond plaats in november. De studie van de dieselmotor en de optimalisering van de aan te drijven helikopter werd opgestart. Het stappenplan voor de samenstelling van het vliegende demonstratiemodel van de helikopter werd vastgelegd, met de aanpassing van de helikopterspecificaties aan een dieselmotor voor de luchtvaart en het transformeren van een turbine-aangedreven lichte helikopter. Er werden specificaties opgesteld voor milieuvriendelijke vluchtpaden en geluidsarme procedures, na een evaluatie van de bestaande vereisten die van toepassing zijn op de H/C-vlucht. Er werd een grote inspanning geleverd voor de invoering van het PHOENIX-simulatieplatform (wat staat voor Platform Hosting Operational & Environmental Investigations for Rotorcraft).</p> <p>Duurzame en groene machines (onder andere ...)</p> <p>De analyse van de gegevens uit de windtunneltest van de open rotor ging vooruit en de instrumenten voor geluidsmodellen werden herzien om rekening te houden met nieuwe informatie uit de tests met de proefinstallatie. Er werd een studie uitgevoerd ten aanzien van de voor- en nadelen van directe aandrijving ten opzichte van een open rotor met geschakelde aandrijving.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Evaluatie voor selectie van ringvormig vulontwerp.

- Evaluatie ringvormig vulmateriaal en productieproces.
- Evaluatie van materiaal composietbehuizing en productieproces.
- Initiële evaluatie van het voorontwerp voor wijzigingen aan modules en motor.
- Initiële evaluatie van het voorontwerp voor hogedrukcompressor.
- Initiële evaluatie van het voorontwerp voor lagedrukturbine met hoge snelheid.

Voor de kernstudie en de studie van de hele motor werd de ontwerpbeoordeling verricht. Er werden vele technologieën beoordeeld en er werd een selectie gemaakt voor het demonstratiemodel.

Systemen voor groen luchtverkeer

De vereisten voor grote en regionale vliegtuigen werden geanalyseerd. Verdere ontwikkeling van de modelleringsinstrumenten om verschillende architecturen te beoordelen op vliegtuigniveau; verdere specificatie van de elektrische architectuur.

Verdere ontwikkeling van de technologieën van de verschillende onderdelen, zoals ijsbestrijdingssystemen, stroomgeneratoren/-omzetters, elektrisch milieucontrolesysteem, elektrische motorgondelsystemen.

Veelbelovende functies voor MTM werden verder onderzocht en de volgende werden gekozen:

- groene start- en klimfunctie;
- groene kruisvluchtfunctie (getrapt klimmen en continu klimmen);
- groene naderingsfunctie.

Eco-design

Invoering van het „Modelling Computer Platform” (MCP): systeemvereisten en valideringsplan uitgegeven in november 2010.

Keuze van simulatie-instrument voor „Electrical Network Analysis Model” (ENAM) (SABER); de overeenkomstige specificatie / documentatie werd gepubliceerd in oktober 2010.

Ontwikkeling van een softwarehulpmiddel voor SABER-conversie: Cfp „SMART”-project gestart in september 2010.

Technology Evaluator

Analyse van de resultaten van externe gerelateerde projecten (met inbegrip van Sourdine II, OPTIMAL en ERAT) en gerelateerde topnetwerken. Het doel was, om de ervaringen met de gebruikte modellen, gegevens en beoordelingsprocedures te onderzoeken teneinde na te gaan of er mogelijkheden voor synergieën en samenwerking zijn.

Aan de hand van een aantal specifieke workshops werden er samen met SGO ook uitwisselingen gestart met SESAR. In 2011 zal dankzij het memorandum van overeenstemming tussen Clean Sky en SESAR meer op detailniveau kunnen worden samengewerkt.

ANTWOORDEN VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING CLEAN SKY**Paragraaf 16**

De gemeenschappelijke onderneming heeft maatregelen getroffen ter verbetering van de opzet en presentatie van haar begroting 2011, zodat wordt voldaan aan de wettelijke vereisten.

Paragraaf 17

De Rekenkamer is op de hoogte van de reden van de vertraging bij de uitvoering. De gemeenschappelijke onderneming heeft in 2010 actie ondernomen om binnen de grenzen van het mogelijke ervoor te zorgen dat er tijdens het programma geen verdere vertraging en dus geen lagere begrotingsuitvoering meer plaatsvinden. Zij heeft na de kostendeclaraties over 2010 te hebben ontvangen opgemerkt dat het activiteitenritme en de begrotingsuitvoering verbeterden. De gemeenschappelijke onderneming spant zich in deze trend voort te zetten met haar leden en partners.

Paragraaf 18

De gemeenschappelijke onderneming nam kennis van de lessen van het eerste jaar en heeft in 2011 verbeteringen doorgevoerd bij haar ex-antecontroles. Er werd in 2011 een meer consistente en allesomvattender controle uitgevoerd, die tevens een herziening van de kostendeclaraties van 2008 en 2009 omvatte.

Paragraaf 19

Zoals hierboven vermeld zijn de door de Rekenkamer belichte gevallen aan de hand van de herziening van de ex-antecontroles van de kostendeclaraties van 2008 en 2009 nog eens doorgenomen en momenteel worden er vervolgmaatregelen getroffen om voor eind 2011 de situatie met de betrokken begunstigen op te lossen.

Paragraaf 20

De gemeenschappelijke onderneming werkt nauw samen met andere gemeenschappelijke ondernemingen om ervoor te zorgen dat de nodige documentatie aanwezig is. Er zijn stappen ondernomen op alle door de Rekenkamer genoemde paragrafen en deze zullen in 2011 worden afgerond.

Paragraaf 21

De rekenplichtige heeft kennis genomen van de diverse richtsnoeren ter zake en is in de loop van augustus 2011 hiermee bij de gemeenschappelijke onderneming begonnen.

Paragraaf 22

De interne controleur van de gemeenschappelijke onderneming heeft na de opmerkingen van de Rekenkamer en op basis van een specifieke risicobeoordeling van de interne-auditfunctie van de gemeenschappelijke onderneming, professionele raad en advisering verstrekt met betrekking tot de ex-antevalidering van de kostendeclaraties in 2010 en 2011. Bovendien coördineerde en beheerde zij het ex-postauditproces van de gemeenschappelijke onderneming in 2011. Het is de bedoeling dat de dienst Interne audit van de Commissie (IAS) om redenen van objectiviteit een controle gaat uitvoeren van de financiële uitvoering van het subsidiebeheer van de gemeenschappelijke onderneming in 2012.

Paragraaf 23

De gemeenschappelijke onderneming neemt maatregelen ter voltooiing van de interne bewakingsprocedures voor de al in de subsidie- en consortiumovereenkomsten opgenomen voorschriften met betrekking tot de bescherming, het gebruik en de verspreiding van onderzoekresultaten.

Paragraaf 24

In verband met de herziening van de financiële kaderregeling voor de gemeenschappelijke ondernemingen zal de gemeenschappelijke onderneming beoordelen of het nodig is haar financieel reglement met het oog op de rol van de interne auditor van de Commissie aan te passen.

Paragraaf 25

Een ontwerp van de gastheerschapsovereenkomst is bij de Belgische regering ter goedkeuring ingediend. Deze goedkeuring is weliswaar informeel bevestigd, maar officieel nog niet ontvangen. De ondertekening door de gemeenschappelijke onderneming en België volgt zodra de hiermee verband houdende goedkeuring van het document door de raad van bestuur heeft plaatsgevonden.
